

Miljøgodkendelse

**Kirkegaard A/S
Ejdrupvej 55
9240 Nibe**

**AALBORG
KOMMUNE**

Dato for godkendelsen:	30. september 2010
Husdyrbruget:	Kirkegaard
CHR-nr.	97874
CVR-nr:	16911003
Matr. nr., ejerlav	2A Ejdrup By, Ejdrup m. fl.
Husdyrbrugets adresse:	Ejdrupvej 55, 9240 Nibe
Ejer af husdyrbruget:	Kirkegaard A/S
Ansøger:	Kirkegaard A/S
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsbehandler på godkendelsen	Mette Larsen/Henriette Lund Poulsen Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse indeholder dels en beskrivelse af den ansøgte produktion, vurdering af det ansøgte, samt en række stillede vilkår for godkendelsen. Indledningsvist meddeles miljøgodkendelsen med angivelse af klagevejledning. Herefter følger vilkår med beskrivelse og vurdering tilknyttet opdelt efter emne. Vilkår for egenkontrol er samlet i et afsnit sidst i godkendelsen. Herefter følger en række bilag, jf. bilagslisten, herunder en samlet oversigt over vilkår.

Ved anvendelsen af begrebet husdyrbrug forstås en bedrift, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, øvrige faste konstruktioner samt tilhørende arealer. Ved arealer forstås ejede og forpagtede markarealer samt natur- og skovområder til ejendommen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 – MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	5
2 – RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	9
3 - GENERELLE FORHOLD	11
VILKÅR TIL GENERELLE FORHOLD	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
MEDDELELSESPLOIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	12
4 - HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	13
VILKÅR TIL PLACERING I LANDSKABET MV.	13
PLANMÆSSIGE FORHOLD OG AFSTANDSKRAV TIL ANLÆGGET	14
5 - HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT.....	16
VILKÅR TIL SO- OG SMÅGRISEPRODUKTIONEN.....	16
ANLÆGGET	16
VILKÅR TIL STALDINVENTAR- OG DRIFT	16
VILKÅR TIL VENTILATION.....	17
VILKÅR TIL RENGØRING AF STALDANLÆG, HERUNDER VANDFORBRUG	18
VILKÅR TIL ENERGI.....	19
VILKÅR FOR AFLØBSFORHOLD FOR SPILDEVAND, HERUNDER REGNVAND.....	20
VILKÅR TIL BORTSKAFFELSE AF AFFALD.....	21
VILKÅR TIL OPBEVARING AF KEMIKALIER, OLIE, HANDELSGØDNING OG HJÆLPESTOFFER.....	23
VILKÅR FOR UHELD OG RISICI	24
6 – GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING	26
GØDNINGSTYPER OG MÆNGDE.....	26
VILKÅR TIL AFSÆTNING AF HUSDYRGØDNING.....	26
VILKÅR FOR GYLLEBEHOLDERE OG HÅNDTERING AF GYLLE.....	26
7 – FORURENING OG ANDRE GENER FRA HUSDYRBRUGET.....	29
TEKNIK TIL REDUKTION AF AMMONIAKFORDAMPNING.....	35
VILKÅR TIL FODER.....	35
VILKÅR TIL GYLLEKØLING	36
VILKÅR TIL LUGT FRA DYREHOLDDET	37
VILKÅR FOR FLUE- OG SKADEDYRSBEKÆMPELSE	38
VILKÅR FOR TRANSPORT	39
VILKÅR FOR STØJ	40
VILKÅR FOR STØV	41
LYS	41
8 – AREALERNE	42
9 – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	43
VILKÅR TIL BAT.....	43
10 – ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET	45
11 – HUSDYRBRUGETS OPHØR	47
NEDLUKNINGSPLAN	47
VILKÅR FOR NEDLUKNING	47
12 - KONTROL, EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	48

VILKÅR FOR TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL.....	48
LOVOVERSIGT OG KILDEHENVISNINGER.....	50
SAMLET OVERSIGT MED VILKÅR:	51

1 – Meddelelse om miljøgodkendelse

Godkendelse

Aalborg Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af svinebruget på Kirkegaard, Ejdrupvej 55, 9240 Nibe, fra 220,84 dyreenheder (DE) til 285,52 DE.

Godkendelse sker efter § 12 i Husdyrloven¹.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelse med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden miljøreddegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Aalborg Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til Kommuneplan 2009 udarbejdet af Aalborg Kommune.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges miljøgodkendelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Det skal bemærkes, at Aalborg Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Anlægget ligger indenfor kirkebyggelinjen, kommunen er indstillet på at meddele dispensation fra bestemmelsen i naturbeskyttelsesloven til byggeri, når der meddeles byggetilladelse til det ansøgte byggeri.

---

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20.12.2006.

Offentlighed

Ansøgningen er offentliggjort i Nibe Avis 9. juni 2010. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent, andre parter i sagen og naboer fra 13. august 2010 til 27. september 2010.

Der er indkommet bemærkninger fra ansøgers konsulent. Udtalelsen var af mere formelt karakter. Kommunen har ladet bemærkningerne indgå i sagsbehandlingen. Der er således foretaget mindre rettelser i forhold til udkastet til miljøgodkendelse.

Yderligere er der indkommet bemærkninger fra en nabo vedrørende lugtgener. Kommunen har ladet bemærkningerne indgå i sagsbehandlingen, men har ikke fundet grundlag til at ændre i miljøgodkendelsen på baggrund af bemærkningerne.

Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra tilsynsmyndigheden i denne periode.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, der første gang er meddelt godkendelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.²

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med udnyttet forstås, at byggearbejder skal være udført, og at etablering af dyreholdet skal være påbegyndt.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Dette betyder, at den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt, og hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er etableret endnu.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. bygge-loven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejds miljøloven.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er planlagt påbegyndt i 2018³.

Aalborg Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Husdyrbrukslovens § 40, stk. 2, hvis:

---

² (jf. § 41 i husdyrloven)

³ jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der altid ansøges herom. Der skal altid indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive annonceret i Nibe Avis den 6. oktober 2010.

Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages af ansøger og enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald, indenfor 4 ugers frist fra offentliggørelse, dvs. senest den 3. november 2010 inden arbejdstids ophør. Foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, kan tillige påklage afgørelser.

Klage over godkendelsen skal være skriftlig og indsendes via e-mail landbrug@aalborg.dk eller til Aalborg Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby. Klagen vil herefter blive videresendt Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der er indgået i behandling af sagen.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Evt. sagsanlæg (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 mdr. efter, at afgørelsen er meddelt, eller – hvis den påklages – inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.⁴

Nørresundby d. 30. september 2010

Henriette Lund Poulsen
Miljøsagsbehandler

---

⁴ Jf. Husdyrlovens § 90

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Kirkegaard A/S, v/Laurids Frandsen, Ejdrupvej 55, 9240 Nibe
- Rune Hjortbak, ruh@agrinord.dk
- Poul og Bodil H. Madsen, Ejdrupvej 51, 9240 Nibe
- Erling og Grethe Frandsen, Højtoften 2, 9600 Aars
- Razvan C. Straoanu, Giedrius Kairys, Ana M. Gheorghiescu, Ejdrupvej 53, 9240 Nibe
- Ole G. Busck og Susan B. Baca, Lyngvej 2, 9240 Nibe
- Niels J. Jacobsen, Ejdrupvej 42, 9240 Nibe
- Ida og Henning Fyllgraf, Blærevej 114, 9600 Åars
- Ejdrup Sogns Kirkekasse, c/o Anni Johansen, Ravndalvej 4, 9600 Aars
- Ole og Annette Svendsen, Birkegårdsvej 2, 9240 Nibe
- Kristina og Steen Fristrup, Ejdrupvej 46, 9240 Nibe
- Ulla og Peter Jacobsen, Ejdrupvej 40, 9240 Nibe
- Kim, Erik og Bjarke Samuelsen og Karin V. Nørgaard, Ejdrupvej 43, 9240 Nibe
- Selma og Ruth H. Mikkelsen, Ejdrupvej 41, 9240 Nibe
- Eva M. Fristrup, Park Alle 2, 9600 Aars
- Birgitte Jacobsen og Lars Jensen, Ejdrupvej 49, 9240 Nibe
- Kirsten og Regnar K. Nielsen, Lyngvej 1, 9240 Nibe
- Jane og Martin G. Jespersen, Lyngvej 6, 9240 Nibe
- Dorthe og Erik B. Madsen, Lyngvej 4, 9240 Nibe
- Mikkel Kristensen, Lyngvej 4, 9240 Nibe
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – via e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Nordjyllands Amt, v/Kurt Rasmussen, Frismoesevej 27, 9330 Dronninglund – via e-mail: aalborg@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – via e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, DN Aalborg, via e-mail: aalborg@dn.dk
- Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, via e-mail: sns@sns.dk
- Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K, via e-mail: mst@mst.dk
- Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, via e-mail: Post@aal.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nordjylland, Vesterbro 81 B, 1. sal, Box 1826, 9100 Aalborg, via e-mail: nord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, via e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, via e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, via e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, John V. Hansen, Teglgårdsparken 25, 8882 Fårvang, via email: johnvonhansen@hotmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev, via email: per.sonne@mail.tele.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via e-mail: hus-dyr@ecocouncil.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1651 København V, via e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstrædet 17, Postboks 2188, 1017 København K, via e-mail: fbr@fbr.dk

2 – Resumé og samlet vurdering

Ikke teknisk resumé

Kirkegaard A/S v. Laurids Frandsen, Kirsten Frandsen Henriksen og Erling Frandsen, Ejdrupvej 55, 9240 Nibe har ansøgt Aalborg Kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12, stk. 2.

Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system. Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 10-2008-A.

Aalborg Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af indsendte ansøgningsskema nr. 10266, version 6 af 27. september 2010, samt yderligere supplerende materiale.

Produktionsudvidelse

Der ønskes en udvidelse til i alt 285,5 DE fordelt på 1000 søer (232,6 DE), 1100 slagtesvin 15-105 kg. (33,2 DE) og 12.500 smågrise 7,2 kg – 15 kg (19,7 DE).

Anlægsændringer

Den eksisterende bygningsmasse udvides med en ny farestald i forlængelse af den eksisterende farestald. Desuden skal der laves en ny løsdriftsstald samt en ny løbeafdeling. Den eksisterende drægtighedsstald nedrives i forbindelse med projektet. Yderligere bygges der to nye kornsiloer.

Husdyrgødningen opbevares pt. i fire tanke, 3 små på 800 m³ og en på 1600 m³ samt ca. 1100 m³ i kanalerne. Ved udvidelsen af dyreholdet vil de 3 små tanke på 800 m³ blive sløjfet i henhold til gældende lovgivning, og der bygges i stedet en ny tank på 4.000 m³. De to blivende tanke vil blive overdækket. Derudover vil der være en fortank på ca. 25 m³ og 500 m³ ekstra i kanalerne.

Husdyrbruget er placeret i landzonen. Udvidelse af bygningsmassen sker væk fra de nærmeste naboer. Udvidelsen af bygningsmassen ligger i tilknytning til eksisterende stalde og vil ikke syne væsentligt anderledes i landskabet efter udvidelsen. Gylletanken opføres syd for den eksisterende gylletank på 1.600 m³. Der vil blive plantet læbælte omkring siloer og gylletanke.

Tidligere meddelte afgørelser

Den nuværende produktion er i forbindelse med en VVM-screening 14.12.2006 godkendt til 220,8 DE, fordelt på 174,4 DE søer 7,7 DE slagtesvin 38,7 DE smågrise.

Lugt

Der er ikke foretaget projektilpasninger indenfor lugtreducerende tiltag. Lugtgenekriteriet er overholdt, og det er ikke nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

Udbringningsarealer og øvrige arealer

Kirkegaard har hidtil rådet over 219,9 ha ejet. Fra høståret 2010 har husdyrbruget imidlertid valgt at bortforpagte en stor del af sin jord, således er der nu godt 16 ha tilknyttet. Ingen af arealerne benyttes til udbringning, da al gylle afsættes til biogasanlæg.

Kvælstofudvaskning og fosfor

Da der ikke udbringes husdyrgødning på arealerne, sker der ingen udvaskning som følge af dette.

Natur, habitat, overfladevand, grundvand

Der er ingen påvirkning fra udbringning af husdyrgødning.

Af hensyn til habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området sker der en reduktion af ammoniakfordampningen vha. gyllekøling, således at fordampningen ikke øges i ansøgt drift.

Ammoniak

Den indsendte ansøgning overholder de gældende regler for ammoniakfordampningen fra stald og lager. Udvidelsen medfører en reduktion af ammoniakfordampningen på knap 12 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 3.880 kg N/år. Kravet om 20 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen er overholdt.

BAT

I denne godkendelse er der redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt.

Management

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugere samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Samlet vurdering

Det er vurderet, at der truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Derfor er forudsætningerne til stede for at kunne meddele godkendelsen.

3 - Generelle forhold

Vilkår til generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Ejdrupvej 55, 9240 Nibe, herunder alle arealer der er vist på bilag 6.
2. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis det godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest den 1. oktober 2013, bortfalder den del, der ikke er udnyttet. Dvs. at miljøgodkendelsen reduceres til det opnåede niveau.
5. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - a. Når besætningen er nået op på det tilladte antal dyreenheder
  - b. Besætningens/produktionens størrelse den 1. oktober 2012.
  - c. Besætningens/produktionens størrelse den 1. oktober 2013.
6. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 1. oktober 2018. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
7. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealer skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.

Beskrivelse af husdyrbruget

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Kirkegaard, Ejdrupvej 55, 9240 Nibe. Til husdyrbruget er knyttet svineproduktionen med CHR nr. 97874, og husdyrbruget er registreret under CVR nr. 16911003 og CVRp nr. 1001182564.

Den nuværende produktion er godkendt til 220,8 DE, fordelt på 174,4 DE i søer, 7,7 DE i slagtesvin og 38,7 DE i smågrise, svarende til 750 søer, 9600 smågrise til 25 kg samt 650 slagtesvin (sopolte).

Der ønskes en udvidelse til i alt 285,5 DE fordelt på 232,6 DE søer, 33,2 DE slagtesvin, 19,7 DE smågrise, svarende til 1.000 søer med 12.500 smågrise til 15 kg samt 1.100 slagtesvin (polte) til 105 kg.

Udvidelsen omfatter at der opføres en ny farestald i forlængelse af den eksisterende farestald. Desuden skal der laves en ny løsdriftsstald samt en ny løbeafdeling. Endelig skal der laves en ny gylletank på 4.000 m³. De tre små gylletanke samt nogle af de gamle produktionsbygninger bliver fjernet i forbindelse med projektet.

Der er foretaget projektilpasninger i form af overdækning på den blivende samt den nye gyllebeholder, der etableres gyllekøling i farestaldene, og der er reduceret råprotein i soferet for at opfylde krav om reduceret ammoniakfordampning fra anlægget.

Al husdyrgødning afsættes til biogasanlæg.

En oversigt over de enkelte bygningsafsnit fremgår af bilag 1 og 2.

Meddelelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på bedriften skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Inddragelse af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare.⁵

---

⁵ jf. § 15 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

4 - Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Vilkår til placering i landskabet mv.

9. De to kornsiloer som opføres syd for eksisterende smågrisestald skal placeres som markeret på bilag 1 og opføres i overensstemmelse med de indsendte byggetegninger og den beskrivelse, der fremgår af denne godkendelse. Siloerne skal opføres i ikke-reflekterende materialer.
10. Nye staldbygninger skal placeres som markeret på bilag 1 og opføres i overensstemmelse med de indsendte byggetegninger og den beskrivelse, der fremgår af denne godkendelse
11. Den nye gyllebeholder skal placeres som markeret på bilag 1 og opføres i overensstemmelse med de indsendte byggetegninger og den beskrivelse, der fremgår af denne godkendelse.
12. Den nye gyllebeholder skal opføres med overdækning, da den ligger indenfor 300 m afstand til nabobeboelse.
13. Der skal etableres overdækning af den eksisterende gyllebeholder inden den 1. oktober 2012.

Beskrivelse af bygninger samt placering i landskabet

Der er tale om et eksisterende husdyrbrug, som er beliggende i det åbne land tæt på Ejdrup, i et område med spredt bebyggelse. Terrænet omkring anlægget er fladt. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper. De nye bygninger bliver placeret syd for de eksisterende anlæg. Der bliver altså bygget væk fra Ejdrup, så udvidelsen ikke bliver synlig for naboerne. Bygningerne opføres i røde sten, og falder dermed naturligt ind i de eksisterende produktionsbygninger.

Udvidelsen omfatter, at der opføres en ny farestald i forlængelse af den eksisterende farestald. Desuden skal der laves en ny løsdriftsstald samt en ny løbeafdeling. Endelig skal der laves en ny gylletank på 4.000 m³ og opføres 2 kornsiloer. De tre små gylletanke samt nogle af de gamle produktionsbygninger bliver fjernet i forbindelse med udvidelsen. Der etableres overdækning af gyllebeholder 1 og den nye gyllebeholder. I det følgende er de enkelte bygninger på ejendommen beskrevet:

13. Ny farestald. Stalden måler 36 x 27 meter. Den bygges i enden af den eksisterende farestald og opføres i røde sten og med gråt eternittag. Gavlen mod syd laves i stålplader, så den er let at udvide ved en senere lejlighed. Der er 20 graders taghældning på bygningen. Der er 6 døre i hver side af huset, samt 5 vinduer.

15. Ny drægtighedsstald. Stalden måler 40 x 51 meter. Den bygges sammen med den eksisterende lade og opføres i røde sten og med gråt eternittag. Gavlen mod syd laves i stålplader, så den senere vil være let at udvide. Der er 15 graders taghældning på bygningen. Der bliver en dør i hver gavl, og 12 vinduer i hver side af bygningen.

16. Ny løbeafdeling og poltestald. Stalden måler 24 x 25 meter. Den bygges sammen med den eksisterende lade, og opføres i røde sten og med gråt eternittag. Der er 20 gra-

ders taghældning på bygningen. Der laves en ny velfærdsafdeling i denne sektion med nyt bad og toilet. Afløb herfra går i eksisterende sivedræn. Der bliver en dør i gavlen, og 6 vinduer i hver side af bygningen.

Tilbygning til halmlager. Tilbygningen bliver 16 x 12,6 meter og opført i røde sten. Taget bliver gråt eternit med en taghældning på 20 grader.

Kornsiloer. Siloerne opføres i stålplader og måler ca. 12,5 meter i diameter og er ca. 13 meter høje. Siloerne står på en støbt bund, og der er indbygget korntørring og blander. For at minimere udsynet fra kirken til siloerne, vil der blive plantet læbælte omkring siloer og gylletanke.

G2 Gylletank. 4000 m³ og en diameter på 35 m. Gylletankens elementer opnår en højde 2 m over niveau. Gylletanken er bygget i lysegrå betonelementer, og bliver overdækket.

Dispensationsansøgning:

Der søges dispensation fra kirkelinjen over mod kirken, da den nye staldbygning samt kornsiloerne bliver over 8,5 meter høj. Dispensationsansøgningen begrundes af ansøger med, at bygningerne ikke vil tage udsynet hverken fra kirkens bygninger, eller mod kirken. Udsynet mod kirken fra naboer eller vejen vil ikke blive påvirket af den nye bygning.

Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget

Som det fremgår af nedenstående tabel overholdes afstandskravene i husdyrloven for det planlagte staldanlæg:

Lovpligtig minimumsafstand ⁶ fra nyetablerede stalde og anlæg	Minimumsafstand	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidigt byzone- /sommerhusområde	50 m	1,8 km (Vegger)
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m	>50 m
Beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren	50 m (som nabobeboelse)	>50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	>500 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	800 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	1 km
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	70 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	80 m
Naboskel	30 m	210 m
Nabobeboelse	50 m	150 m

Tabel 1: Overholdelse af afstandskrav.

⁶ Jf. Husdyrlovens §§ 6 og 8.

Der er ca. 13 meter fra stuehuset til den nærmeste staldbygning. Det er samme afstand som der er i dag, og der sker ingen ændringer i denne stald. De nye bygninger ligger ca. 80 m fra stuehuset.

Fredninger, fortidsminder, bygge- og beskyttelseslinjer mm

Der er ikke registreret fredninger og fortidsminder inden for bedriften. Der er overlap med kirkebyggelinjen og byggeriet i forbindelse med udvidelsen.

Aalborg Kommune vurderer, at byggeriet overholder afstandskravene i husdyrloven. Samlet set vurderes det, at anlægget ikke vil syne væsentligt anderledes i landskabet efter udvidelsen. Der er overlap med kirkebyggelinjen og byggeriet i forbindelse med udvidelsen. Der er søgt dispensation til byggeri inden for kirkebyggelinie, da kornsiloe og den nye stald bliver over 8,5 meter høje. Kommunen indstillet på, at meddele dispensation fra bestemmelsen i naturbeskyttelsesloven til ansøgte byggeri, i forbindelse med byggetilladelse til det ansøgte byggeri.

5 - Husdyrhold, staldanlæg og drift

Vilkår til so- og smågriseproduktionen

14. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet i tabel 2.

Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Årssøer, drægtighedsstald, løsgående, Delvist fast gulv	11 + 15		1000	600	232,6
Årssøer, farestald, fuldspaltegulv	12 + 13			300	
Løbeafdeling, delvist spaltegulv	16			100	
Smågrise, fuldspaltegulv	7+8	7,2-15 kg	12.500	1125	19,7
Slagtesvin (polte), delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	16	15-105 kg	1100	300	33,2
Dyreenheder i alt					285,50

Tabel 2: Husdyrholdets størrelse efter udvidelsen, fordelt på stalde, stipladser og staldsystemer.

15. Den samlede produktion må ikke overstige 285,50 DE på årsplan.

16. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.

Beskrivelse af so- og smågriseproduktionen

Sammensætningen af dyreholdet fremgår af tabel 2.

Vurdering af so- og smågriseproduktionen

Det er vurderet, at der ikke skal stilles særlige vilkår til dyreholdet udover til produktionens størrelse og sammensætning. Eventuelle mindre udsving i produktionen vil blive vurderet i forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget.

Anlægget

Vilkår til staldinventar- og drift

17. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.

Beskrivelse af staldinventar- og drift

Staldsystemet i de enkelte produktioner og staldafsnit fremgår af tabellerne i afsnit om husdyrhold herover.

BAT**Gulve**

I den nye poltestald er der valgt delvist fast gulv, hvor andelen af fast gulv udgør 50-75 %. Der har for dette gulv tidligere været udarbejdet et BAT-byggeblad⁷. Poltene/slagtesvinene skal i fremtiden gå på denne gulvtype (stald 1.1.16), mens de hidtil har gået på delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv (stald 1.1.1).

Den nye farestald er planlagt med fuldspaltegulv, da der i forvejen er fuldspaltegulv i den eksisterende farestald. Dette hænger sammen med, at der skal laves vådfoder i farestaldene, og det giver risiko for svineri i stierne, og deraf følgende dårlig hygiejne.

Det er erfaringen på husdyrbruget, at sygdomstrykket og dermed antallet af diareer er mindre i fuldspaltestalden end i de farestalde, der har delvist fast gulv. Dermed er medicinforbruget til smågrisene mindre, og dødeligheden blandt smågrisene lavere. Det er ligeledes erfaret, at der bruges mindre tid til rengøring i farestaldene med fuldspalter. Der er derfor en arbejdsbesparelse i valget af fuldspalter.

Gyllekøling

Der vil blive etableret gyllekøling i samtlige farestalde samt i den nye drægtighedsstald. Den genvundne varme vil blive brugt i smågrisehulerne i farestalden, samt i smågrisealdene.

Fravalg af BAT**Rensning af afgangsluften**

Luftvaskeren med syre er en teknik, som stadig volder problemer med driften, jf. BAT-blad. Luftvaskeren med syre er dyr at etablere selv i nye stalde. I BAT-bladet er givet et økonomisk overslag ved det billigste anlæg. Prisen ved rensning af dele af ventilationsluften er opgivet, men da prisen kun gælder for nybyggeri, kan prisen kun antages "rigtig" i stald K (den eneste stald der bygges fra bunden), svarende til 89 DE. Det koster 44 kr. pr kg N eller 9 kr. pr produceret gris. Prisen for at implementere luftrensning i eksisterende byggeri er oftest væsentlig højere. Ved 33 DE i slagtesvin vurderes luftrensning derfor at være uproportionalt i dette tilfælde. Der er ikke indhentet konkrete priser, da det vurderes på forhånd at blive urealistisk høje priser.

Vurdering af staldinventar- og drift

Aalborg Kommune vurderer, at indretning og drift af anlægget lever op til husdyrlovens krav om anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Ventilation**Vilkår til ventilation.**

18. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året.
19. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg.

⁷ http://www.landbrugsinfo.dk/Byggeri/Byggeblade-BAT/Sider/BAT_106_04_52.pdf?List=%7B44ecacdd-e1a5-475a-b37c-f06de59f27f7%7D

20. Ved driftsstop skal skaden udbedres, og systemet skal hurtigst muligt være i drift. evt. tilkaldes service.

Beskrivelse af ventilation.

Ny farestald: Afkasthøjden på udsugningsluften er 8 meter og kapaciteten er 58.000 m³ i timen. Der bliver 3 udsugningsenheder, der kører efter SKOV multistep ventilation, hvilket sikrer, at der kører færrest mulige udsugningsenheder, og dermed spares strøm.

Ny drægtighedsstald: Afkasthøjden på udsugningsluften er 7 meter, og kapaciteten er 55.000 m³ i timen. Der bliver 4 udsugningsenheder.

Ny løbeafdeling og poltestald: Afkasthøjden på udsugningsluften er 8 meter, og kapaciteten er 35.000 m³ i timen. Der bliver 3 udsugningsenheder, der kører efter SKOV multistep ventilation, hvilket sikrer, at der kører færrest mulige udsugningsenheder, og dermed spares strøm.

BAT

Ventilationen etableres efter multistep princippet, som sikrer, at færrest mulige ventilatorer kører ad gangen. På den måde reduceres strømforbruget. Klimaet bliver i alle stalde styret af en klimacomputer, som sikrer det optimale klima i stalden hele tiden. Udsugningsenhederne bliver jævnlige rengjorte og vedligeholdt, så de bevarer udsugningskapaciteten og minimerer strømforbruget.

Vurdering af ventilation.

Der er ikke tidligere modtaget klager over lugt fra husdyrbruget, dog er der i forbindelse med høring af udkast til miljøgodkendelse indkommet bemærkninger om lugtgener fra husdyrbruget. Aalborg Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer så effektivt et ventilationssystem, at der ikke opstår væsentlige gener for omgivelserne.

Rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

Vilkår til rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

21. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Beskrivelse af rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere sker efter hver produktionscyklus eller batch.

Stalden forsynes af vand fra Ejdrup vandværk. Der forbruges ca. 5.500 m³ årligt til drikkevand i besætningen og rengøring i produktionsanlægget. Dette forventes at stige til 7.500 m³. Drikkevandsspild og forbrug af vaskevand i produktionen er beregnet til ca. 890 m³. Maskinstation udfører alt markarbejdet, derfor er der ingen vaskevand til maskiner.

BAT (vand)

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende, hvilket er praksis på Kirkegaard:

- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch. Spulevand løber typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.

- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Detektering og reparation af lækager.
- Dagligt eftersyn af vandkopper og ventiler.
- Få drikkeventiler uden opsamling af spildvand.
- Iblødsætning og vask med højtryksrensere - ingen brug af vaskerobot - hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres løbende.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Rørsamlinger er synlige.

Vandbesparende foranstaltninger:

- Drikkenipler sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten).
- Vandkopper efterses dagligt.

Vurdering af rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

Aalborg Kommune vurderer, at rengøringsmetoden er BAT, idet den sker med minimalt vand- og energiforbrug. Desuden vurderes, at rengøringen er tilstrækkelig til at opretholde god hygiejne og sikre minimal påvirkning af omgivelserne.

Energiforbrug**Vilkår til energi**

22. Der skal foretages en energigennemgang senest 3. mdr. efter godkendelsens meddelelse. Energirapporten skal fremsendes til tilsynsmyndigheden.
23. De energibesparende foranstaltninger foreslået i energirapporten, med en tilbagebetalingstid på 5 år, skal gennemføres i forbindelse med opførelse af den nye stald. For det eksisterende byggeri fastsættes fristen for gennemførelse på baggrund af energirapporten.

Beskrivelse af energiforbrug

Elektricitet anvendes til ventilation, gyllepumpning samt belysning. Husdyrbrugets årlige elforbrug til gårdens drift forventes at stige fra 240.000 kWh til 300.000 kWh efter udvidelsen, hvilket svarer til en forøgelse på 25 %. En stigning i energiforbrug skyldes etablering af gyllekøling, der kræver noget mere strøm.

Der anvendes ca. 40.000 l fyringsolie til opvarmning i stalden. Dette forventes at falde til 30.000 l bl.a. fordi der genbruges varme fra den gyllekøling, der etableres ved udvidelsen. I nudriften anvendes der 5.000 l diesel på bedriften. Dette forventes ikke at stige efter udvidelsen.

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Dieselolie til traktorer mv.	5.000 l	5.000 l	Nedgravet tank
Fyringsolie	40.000 l	30.000 l	I ståltank
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	240.000 kWh	300.000 kWh	

Tabel 3: Råvare- og energiforbrug (tons, m³, kg, l)

BAT (energi)

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at undgå modstand i ventilationssystemet ved jævnlig rengøring af dette, optimere udformningen af ventilationssystemet, så der opnås en god temperaturkontrol samt at anvende lavenergibelysning.

Energibesparende foranstaltninger:

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Der er opsat lavenergi lysstofrør i staldene. I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde udskiftet til lavenergi lysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet. Genanvendelse af varme fra gyllekøling - bruges til opvarmning af stalde.
- Foderblandingsanlæg med lavt energiforbrug.
- Pumpe med lavt energiforbrug.
- God og vedligeholdt isolering af stalde.
- Udendørs belysning er med bevægelsessensorer.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.
- I alle stalde er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end f.eks. overtryksventilation.
- De fleste staldafsnit ventileres efter multistep princippet, hvilket bevirker, at færrest mulige ventilatorer kører på en gang. Derved reduceres strømforbruget.

Vurdering af energiforbrug

Aalborg Kommune vurderer, at der på husdyrbruget er foretaget tiltag til begrænsning af energiforbruget. Ved at stille vilkår om en energigennemgang sikres det, at det også i forbindelse med udvidelsen søges at begrænse forbruget af energi mest muligt.

Spildevand, herunder regnvand

Vilkår for afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

24. Afløb fra stalde og anlæg skal føres gennem tætte og lukkede ledninger til beholdere for flydende husdyrgødning.
25. Der skal ansøges om tilladelse til udledning af rent tag- og overfladevand fra nybyggeriet. Ansøgningen skal sendes til Aalborg Kommune sammen med ansøgningen om byggetilladelse.

26. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
27. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på en godkendt vaskeplads.
28. Påfyldning af sprøjtemateriel skal foregå på godkendt vaskeplads med støbt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller gylletank.

Beskrivelse af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Oversigtskort med angivelse af afløbsforhold for anlægget jf. bilag 5. Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde, i alt ca. 600 m³. Mængden af spildevand øges ikke væsentligt efter udvidelsen. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer ledes diffust ud på jorden. Sanitært spildevand ledes til sivedræn. Tagvand ledes diffust ud på jorden. Terrænet hælder mod syd, så alt vandet ender i en lavning syd for anlægget.

Der er kloaker i vejen, der går nord om bygningerne. Dette kloaksystem leder regnvand væk fra vejen, og fjerner ligeledes tagvand fra tagene fra den oprindelige gårdsplads. Vandet ledes i en grøft, som løber vest for ejendommen parallelt med Ejdrupvej.

Der foregår ikke vask af maskiner og påfyldning af marksprøjter på husdyrbruget, da det meste markarbejde foretages af maskinstation.

Vurdering af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift. Ifølge erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er der kapacitet mere end 10 måneder.

Affald

For oplag af farligt affald og kemikalier samt affald i øvrigt gælder vilkårene, der er fremsat i denne godkendelse. Desuden skal husdyrbruget overholde kommunens affaldsregulativer, der bl.a. er at finde på www.skidt.dk

Vilkår til bortskaffelse af affald

29. Bedriften skal føre register over affaldsproduktionen. Registeret skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald.
30. Affald skal bortskaffes efter gældende regler, herunder kommunens regulativer for affald.
31. Farligt affald skal anmeldes, jf. kommunens regler herom. Ved aflevering af farligt affald på genbrugsplads skal der medbringes en udfyldt deklARATION, som skal påtegnes på genbrugspladsen. Deklaration kan findes på www.skidt.dk.
32. Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes jf. kommunens obligatoriske ordning for klinisk risikoaffald.

33. Lægemiddelrester og emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
34. Genanvendeligt affald (eksempelvis pap og papir) skal frasorteres det øvrige affald og skal herefter afleveres til genbrug.
35. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
36. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
37. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Beskrivelse af affald

EAK – koder	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelse
16 01 03 Udtjente dæk	-	-	Værksted
16 01 17 Jernholdigt metal	3 T	3 T	Produkthandel
16 01 18 Ikke jernholdigt metal	-	-	Produkthandel
16 01 19 Plast	2 T	2 T	Kommunens genbrugsplads
16 01 20 Glas	-	-	Kommunens genbrugsplads
16 01 06 Blyakkumulatorer	-	-	Kommunens genbrugsplads
Mineralsk ikke chlorede motor, gear og smøreolier	20 l	20 l	Værksted
16 01 07 Oliefiltre	2	2	Værksted
Landbrugskemikalieaffald	-	-	Leverandør
Papir og pap – emballage	200 kg	200 kg	Dagrenovation
Spraydåser	500	500	Kommunens genbrugsplads
Klinisk risikoaffald (medicinalgas og -rester samt kanyler)	100 kg	100 kg	Kommunal afhentningsordning
Landbrugsplastic	-	-	Kommunens genbrugsplads
Rengjorte kemikalieudunke	-	-	Dagrenovation
Byggeaffald	-	-	Entreprenør
Husholdningsaffald			Dagrenovation
Brændbart affald			Dagrenovation

Tabel 4: Ejendommens mængder og håndtering af affald.

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler afleveres til kommunal affaldsordning. Andet affald opsamles og opbevares på husdyrbruget, inden det afleveres til behørig modtagestation.

Fast affald

Husholdningsaffald og al brændbart affald fra stalden afhentes med dagrenovation. Dog skal genanvendeligt affald frasorteres og afleveres til genbrug. Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. Det daglige affald fra staldene består primært af plastkatetre til insemination samt papir og pap.

Olie- og kemikalieaffald

EAK-kode 020109 Landbrugskemikalieaffald

05.12 Der findes ikke sprøjtemidler på ejendommen.

05.13 Lægemiddelsrester opbevares aflåst i original emballage. Brugte kanyler opbevares aflåst i plastdunk. Affaldet afhentes af miljøbil. Årlig affaldsmængde estimeres til 100 kg.

EAK-kode 050105 Spildolie

06.00 Spildolie opbevares i tønder i maskinhus og afleveres til kommunalt affaldsdepot. Årlig affaldsmængde estimeres til 20 l.

Døde dyr

Placering af døde dyr sker ved indkørslen til ejendommen, således at DAKA-lastbilen ikke kommer ind på bedriften, og dermed ikke i unødigt kontakt med foder eller levende dyr. Døde dyr overdækkes med kadaverkappe og afhentes af destruktionsanstalt med dags varsel. Døde dyr placeres på et befæstet areal i henhold til den nye bekendtgørelse. De anmeldes destruktionsanstalt indenfor et døgn. Dyrene opbevares i skygge og på en placering, der er godt gemt af vejen for forbigående på offentlig vej. Smågrise placeres i en container.

Aalborg Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt, når vilkår og affaldsregulativ følges. Ved vilkåret om registrering af affaldsproduktionen sikres, at der altid er fokus på sortering og genanvendelse af affald.

Opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Vilkår til opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

38. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
39. Lagre af kemikalier til rengøring af stalde og malkeum skal opbevares i et rum uden afløb.
40. Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.
41. Mærkater på kemikaliedunke skal være på dansk samt være synlige og læsbare.

42. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
43. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Beskrivelse af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Råvare/hjælpestof	Mængde	Opbevaring (beholdertype samt sted)
Dieselolie	5000 l	Nedgravet tank. Tankning sker på støbt plads.
Fyringsolie (tankkapacitet = 2500 l)	30.000 l	Ståltank ved værksted
Pesticider		Der er ikke pesticider på ejendommen
Mineraler	85 t	Storsække i foderlade
Sojaskrå	430 t	Silo i foderlade
Korn	1.200 t	Lade
Halm (tons el. antal baller)	100 t	Maskinhus/lade

Tabel 5: Opbevaring og mængder af råvarer og hjælpestoffer.

Placeringen af råvarer og hjælpestoffer angivet i ovenstående tabel 5. Korn opbevares i planlager. Der anvendes omkring 1.200 t korn om året. Mineraler opbevares i lade. Der anvendes omkring 85 t mineralblanding om året. Sojaskrå opbevares i lade. Der anvendes omkring 430 t sojaskrå om året.

Der er ikke pesticider på ejendommen, da al sprøjtning håndteres af maskinstation.

BAT

Aalborg Kommune vurderer, at det er BAT, at større landbrugsvirksomheder sorterer og registrerer affald i overensstemmelse med affaldsbekendtgørelsens forskrifter. Formålet er til stadighed at have fokus på affaldssortering og eventuel genanvendelse.

Vurdering af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Aalborg Kommune vurderer, at oplag og håndtering af affald, råvarer og hjælpestoffer ikke vil påvirke miljøet ved overholdelse af de stillede vilkår.

Uheld og risici

Vilkår for uheld og risici

44. Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

45. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Aalborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00.**
46. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften (Vedlagt som bilag 3).

Redegørelse for mulige uheld

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Gyllebeholdere tilses jævnligt og bliver kontrolleret hver 10. år. Der er påmonteret sugetårn på gyllevognen. Der er ingen faste pumper.	Se beredskabsplan
Strømsvigt	Nødgenerator. Nød-opluk i alle staldafsnit. Automatisk opkald til ejers mobiltelefon ved strømsvigt.	Se beredskabsplan
Olieudslip	Dieselolie i nedgravet tank. Fyringsolie i ståltank.	Se beredskabsplan
Kemikalieudslip	Findes ikke på husdyrbruget.	Se beredskabsplan

Tablet 6: Typer og håndtering af driftsforstyrrelser på husdyrbruget.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens miljøafdeling efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, der er vedlagt som bilag 3.

Vurdering af uheld og risici

Det vurderes, at der er foretaget tilstrækkelige foranstaltninger til minimering af risikoen for forurening. Derudover er det gennem beredskabsplanen for husdyrbruget sikret, at eventuelle miljøuheld kan håndteres således, at skade på miljøet er begrænset mest muligt.

6 – Gødningsproduktion og –håndtering

Gødningstyper og mængde

Bemærk at ansøgningssystemet anvender kvælstof- og fosfornormerne for 2005/06 – de aktuelle normer kan afvige herfra.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE Høstår 2010
Svinegylle	28.660	6.947	285,52
Afsat svinegylle	- 28.660	- 6.947	- 285,52
I alt til rådighed	0	0	0

Tabel 7: Oversigt over mængder af husdyrgødning.

Afsætning af husdyrgødning

Vilkår til afsætning af husdyrgødning

47. Al husdyrgødning skal afsættes til biogas, jf. tabel herover. Derfor skal der fra husdyrbruget afsættes 28.660 kg N samt 6.947 kg P svarende til 285,52 DE i planperioden (1/8 til 31/7).
48. Godkendelsen må ikke udnyttes, førend der er en skriftlig aftale vedr. afsætningen af al husdyrgødningen.

Beskrivelse af afsætning af husdyrgødning

Kirkegaard har hidtil rådet over 219,9 ha ejet jord. Fra høståret 2010 har husdyrbruget imidlertid valgt at bortforpagte en stor del af sin jord, således er der nu godt 16 ha tilknyttet husdyrbruget. Ingen af arealerne benyttes til udbringning, da al gylle afsættes til biogasanlæg.

Vurdering af afsætning af husdyrgødning

Der sker ingen påvirkning af husdyrbrugets arealer ved udbringning af husdyrgødning, da al husdyrgødning skal afsættes til biogasanlæg. Der er stillet vilkår om en aftale vedr. afsætning af husdyrgødningen, før miljøgodkendelsen kan udnyttes.

Flydende husdyrgødning

Vilkår for gyllebeholdere og håndtering af gylle

49. Gyllebeholderne 3, 4, 5 skal tages ud af drift, senest når produktionen er nået op på det tilladte niveau.
50. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages.

51. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
52. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
53. Efter endt omrøring og udkørsel skal den faste overdækning lukkes igen umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.
54. Påfyldning af gylle skal ske fra gyllevogn med påmonteret suge/pumpetårn.

Beskrivelse af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 6.380 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene. Direkte nedbør til beholderne er fratrukket, da beholderne har fast overdækning. Der er en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 7.225 m³, hvilket svarer til mere end 10 måneders opbevaring. På ejendommen er der 5 gylletanke. 3 små beholdere på 800 m³, bygget i 1982, 87 og 89, som har fået foretaget beholderkontrol i 2009 og en beholder på 1600 m³ fra 1992. Herudover er der godt 25 m³ i en fortank. Ved udvidelsen bygges en ny gylletank på 4.000m³ og de 3 små beholdere fjernes. De to gyllebeholder, der er på husdyrbruget efter udvidelsen, har fast overdækning. Placering af gyllebeholderne kan ses på bilag 1.

Beholder	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Overdækning	Pumpesystem
Gyllebeholder 1	1600	1992	Efter udvidelsen	Sugetårn på gyllevogn
Gyllebeholder 5	4000	NY	Ja	Sugetårn
Fortank 6	25	1982	Nej	
Kanaler (nudrift)	1100		-	-
Kanaler (Ny)	500		-	-
I alt	7.225			

Tabel 8: Opbevaring af flydende husdyrgødning på ejendommen

BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for svinogødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling.

⁸ Nr. 1695 af 19/12 2006

Bedriften har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning ved:

- At den flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredning.
- At beholderne dækkes ved at bruge en teltstruktur.

Overdækning af gyllebeholder har derudover den sideeffekt, at der kan spares diesel til transport til biogasanlæg, da der er et mindre volumen i gyllebeholderen.

Vurdering af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Aalborg Kommune vurderer, at håndteringen af husdyrgødning lever op til kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT), og at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Både den eksisterende og den nye gyllebeholder er placeret i tilknytning til det eksisterende byggeri. Ansøgningsmaterialet viser, at der ikke er lugtproblemer i forbindelse med udvidelsen, derudover er der ikke vandløb i nærheden af husdyrbruget. Det er derfor vurderet, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår i forbindelse med gylleopbevaring/håndtering.

Vilkår til udbringning af husdyrgødning

55. Der må ikke ske udbringning af husdyrgødning på arealerne, som fremgår af bilag 6.

Beskrivelse af udbringning af husdyrgødning

Der sker ingen udbringning af husdyrgødning, da al husdyrgødningen afsættes til biogasanlæg. Kirkegaard A/S er bekendt med, at hvis husdyrbruget ønsker at afsætte husdyrgødning til modtagearealer i form af gylleaftaler kræver det, at kommunen underrettes.

Vurdering af udbringning af husdyrgødning

Der er stillet vilkår om, at de tilbageværende arealer til husdyrbruget ikke må benyttes til udbringning af husdyrgødning – heller ikke fra et andet husdyrbrug. Arealerne er beliggende i oplandet til Halkær Bredning, som er udpeget som Natura 2000-område.

Kravene om vurdering af projekter i forhold til Natura 2000-områder og yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV (bilag IV-arter) er gennemført i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). Disse krav gælder også for afgørelser truffet i medfør af husdyrloven §12.

Aalborg Kommune har i den konkrete sag vurderet, at det ansøgte projekt vedrørende arealanvendelsen ikke kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, da der er tale om arealer, som ikke modtager husdyrgødning. For at sikre dette, er der stillet vilkår om, at der ikke må udbringes husdyrgødning på arealerne, som fremgår af bilag 6.

7 – Forurening og andre gener fra husdyrbruget.

Ammoniak og natur

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Udvidelse af husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af ammoniak og påvirke naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder er følsomme overfor forøget ammoniaknedfald. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug, som har ansøgt inden 1. januar 2008 skal ammoniaktabet fra stald og lager reduceres med 20 % (2008 niveau) i forhold til det fastsatte referencestaldsystem.

Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg. I henhold til beskyttelse af naturområder er der udlagt 2 bufferzoner (I og II) om særligt ammoniakfølsomme naturområder (§ 7)

Beskrivelse af ammoniakfordampning

Udvidelsen medfører en reduktion af ammoniakfordampningen på knap 12 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 3.880 kg N/år. Udvidelsen er omfattet af det generelle krav om reduktion af ammoniaktab med 20 %. Af beregningerne i IT-ansøgningen fremgår, at kravet er opfyldt.

IT-ansøgningen har beregnet merdepositionen i nærmeste naturpunkt omfattet af husdyrlovens § 7 til 0,0.

Høring af Vesthimmerlands Kommune

Bedriften ligger ca. 900 meter nord for grænsen mellem Aalborg og Vesthimmerlands Kommuner. Derfor har Vesthimmerlands Kommune haft sagen til høring. Vesthimmerlands Kommune vurderer, at der mod sydøst i en afstand på 1140 meter findes, som det nærmeste følsomme område, et overdrevarsareal, der er udpeget efter § 3 i naturbeskyttelsesloven og desuden udpeget som § 7 i henhold til husdyrbrugloven. Overdrevet ligger uden for Natura 2000.

Mod øst og sydøst i afstande på 1350 og 1750 meter er der udpeget Natura 2000 område, men ikke registreret områder med følsom natur i de nærmeste områder. Det vurderes, at overdrevet som følge af udvidelsen vil modtage en merdeposition på tæt på 0 kg N/ha/år. Produktionen vil som helhed påvirke overdrevet med mindre end 0,3 kg N/ha/år.

Vesthimmerlands Kommune vurderer således, at dette er inden for en acceptabel påvirkning, idet det samtidig kan oplyses, at der ikke inden for 1000 meter til overdrevet i Vesthimmerlands Kommune findes husdyrbrug med mere end 75 DE.

Konsekvensvurdering af projektets påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Ifølge oplysninger hentet fra Miljøcenter Aalborg (<http://www.miljoportal.dk>) er nærmeste Natura 2000-område nr. 15, Nibe bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal, som består af habitatområde nr. 15, Nibe bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. Udpegningen af Natura 2000-området betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, området er udpeget for.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet omfatter følgende arter og naturtyper:

Arter: Kildevælds-vindelsnegl (1013), Hedepletvinge (1065), Havlampret (1095), Bæk-lampret (1096), Flodlampret (1099), Odder (1355), Spættet sæl (1365) og gul stenbræk (1528).

Naturtyper: Sandbanker med lavvandet bugter og vige vedvarende dække af havvand (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Større lavvandede bugter og vige (1160), Rev (1170), Enårig vegetation på stenede strandvolde (1210), Flerårig vegetation på stenede strande (1220), Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand (1310), Strandenge (1330), Indlandssaltenge (1340), Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger (3140), Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150), Brunvandede søer og vandhuller (3160), Vandløb med vandplanter (3260), Tørre dværgbusksamfund (4030), Enekrat på heder, overdrev eller skrænter (5130), Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (6210), Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230), Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (6410), Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn (6430), Hængesæk og andre kærersamfund dannet flydende i vand (7140), Kilder og væld med kalkholdigt vand (7220), Riggær (7230), Bøgeskove på morbund uden kristorn (9110), Stilkegeskove og -krat på mager sur bund (9190) samt Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld (91E0).

Da der ligger habitatnatur indenfor en radius, hvor der potentielt kan deponeres 0,1 kg N/ha/år, vurderes det, at det ikke kan udelukkes, at projektet i sig selv kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, og der er derfor foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets mulige virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk.

Nedenfor følger Aalborg Kommunes konkrete vurdering af om projektet yder en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området (jf. habitatbekendtgørelsen), og om der i så fald skal stilles særlige vilkår (jf. husdyrgodkendelseslovens § 29, stk. 2).

Vurdering af ammoniakbelastningen fra anlægget på habitatnatur

Det vurderes, at habitatnaturtyperne; Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230), Hængesæk og andre kærersamfund dannet flydende i vand (7140), Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (6410) og Riggær (7230) er relevant for denne konsekvensvurdering. Andre habitatnaturtyper ligger længere væk end de fire udvalgte punkter og bliver derved påvirket i mindre grad. Arterne på udpegningsgrundlaget bliver kun påvirket gennem ændringer af habitatnaturerne, der er derfor ikke lavet en vurdering for disse arter. Der er lavet beregninger af total deposition af luftbåren ammoniak for fire relevante naturarealer. Naturarealernes placering er angivet på bilag 7.

Beregningerne er foretaget i det til ansøgningen hørende regneark fra www.husdyrgodkendelse.dk.

Natura 2000-områdets lysåbne habitatnaturtyper er blevet kortlagt af Miljøcenter Aalborg, og oplysningerne om denne kortlægning er hentet fra <http://www.miljoportal.dk/>. I denne sag er følgende habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget relevant, idet de ved realisati-on af det ansøgte projekt muligvis kan modtage luftbåren ammoniak fra anlægget:

1. Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230) (priorite-ret naturtype)
2. Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand (7140)
3. Rigkær (7230)
4. Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (6410)

For at beregne den præcise deposition af ammoniak på de nævnte naturtyper er der ud-valgt 4 beregningspunkter i Natura 2000-området jf. bilag 7 og tabel 9. Det drejer sig om følgende:

1. Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230). Arealet ligger 1,2 km øst for anlægget på Ejdrupvej 55. Det sure overdrev er et mindre overdrev, der ligger i forbindelse med store rigkærsarealer. Naturtypen har en tåle-grænse på 10-20 kg N/ha/år alt efter målsætningen for arealet. Hvis gunstig bevaringsstatus skal kunne opnås på lang sigt, vurderes det, at den konkrete tålegrænse ligger på 10 kg N/ha/år. Ved en besigtigelse af arealet d. 20. februar 2008 blev naturtilstanden vurderet til at være moderat (tilstandsklasse 3 ud af 5). Af plantearter blev der bl.a. fundet: Lyng-snerre, læge-ærenpris, katteskæg, knold-ranunkel, kornet stenbræk, tandbælg og vår-star. Arterne er typiske for naturtypen og følsomme overfor kvælstofpåvirkninger, hvilket også afspejler sig i naturtypens lave tålegrænse. Ifølge forslaget til naturplanen for Natura 2000-område nr. 15 er prognosen ugunstig eller vurderet ugunstig for Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, da N-belastningen overstiger laveste tålegrænse på mere end 25 % af arealerne, pga. invasive arter, tilgroning med vedplanter.
2. Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand (7140). Arealet ligger 1,5 km øst for anlægget på Ejdrupvej 55. Hængesækken ligger omgivet af habitatnaturtypen rigkær. Naturtypen har en tålegrænse på 10-15 kg N/ha/år alt efter målsætningen for arealet. Hvis gunstig bevaringsstatus skal kunne opnås på lang sigt, vurderes det, at den konkrete tålegrænse ligger på 10 kg N/ha/år. Ved en besigtigelse af arealet d. 28. juli 2005 blev naturtilstanden vurderet til at være moderat (tilstandsklasse 3 ud af 5). Af plantearter blev der bl.a. fundet: Bukkeblad, langakset-star, næb-star og top-star. Arterne er typiske for naturtypen og følsomme overfor kvælstofpåvirkninger, hvilket også afspejler sig i naturtypens tålegrænse. Ifølge forslaget til naturplanen for Natura 2000-område nr. 15 udgør næringsstofbelastning fra luften især en trussel mod de mindre forekomster af hængesæk, idet tålegrænsen er markant overskredet for denne naturtypers vedkommende. Ifølge naturplanerne er prognosen for Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand ugunstig eller vurderet ugunstig, pga. afvanding, tilgroning med høje urter og fragmentering, og da N-belastningen er højere end laveste tålegrænse på over 25 % af arealerne.

3. Riggær (7230). Arealet ligger 1,3 km øst for anlægget på Ejdrupvej 55. Riggærret indgår i et større område sammensat af riggær, hængesæk og tidvis våde enge. Naturtypen har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år alt efter målsætningen for arealet. Hvis gunstig bevaringsstatus skal kunne opnås på lang sigt, vurderes det, at den konkrete tålegrænse ligger på 15 kg N/ha/år. Ved en besigtigelse af arealet d. 4. oktober 2004 blev naturtilstanden vurderet til at være god (tilstandsklasse 2 ud af 5). Af plantearter blev der bl.a. fundet: Blågrøn-star, butblomstret siv, glanskapslet siv, hirse-star hjertegræs, kær-tidsel, kær-trehage, skede-star, tormentil, trævlekrone og vild hør. Arterne er typiske for naturtypen og følsomme overfor kvælstofpåvirkninger, hvilket også afspejler sig i naturtypens moderate tålegrænse. Ifølge naturplanerne er prognosen for Riggær i habitatområdet ugunstig eller vurderet ugunstig, pga. afvanding, tilgroning, og da N-belastningen overstiger laveste tålegrænse på 25 % af arealerne.
4. Tidvis våd eng (6410). Arealet ligger 1,4 km øst for anlægget på Ejdrupvej 55. Den tidvise våde eng indgår samme område som riggærret og hængesækken beskrevet overfor. Naturtypen har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år alt efter målsætningen for arealet. Hvis gunstig bevaringsstatus skal kunne opnås på lang sigt, vurderes det, at den konkrete tålegrænse ligger på 15 kg N/ha/år. Ved en besigtigelse af arealet d. 28. juli 2005 blev naturtilstanden vurderet til at være god (tilstandsklasse 2 ud af 5). Af planter blev der bl.a. fundet: Alm. star, bukkeblad, djævelsbid, hirse-star, hjertegræs, langakset star, loppe-star, plettet gøgeurt, stiv star, stjerne-star, tandbælg, toradet star, tormentil og trævlekrone. Arterne er typiske for naturtypen og følsomme overfor kvælstofpåvirkninger, hvilket også afspejler sig i naturtypens tålegrænse. Ifølge naturplanerne er prognosen for Tidvis våd eng i habitatområdet ugunstig eller vurderet ugunstig, pga. dræning, tilgroning med høje urter og fragmentering, og da N-belastningen er højere end laveste tålegrænse på over 25 % af arealerne.

Punkt nr.	Naturtype	Merdeposition kg N/ha/år	Total deposition fra bedriften kg N/ha/år	Total deposition fra bedrift + baggrund kg N/ha/år
1	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, Natura 2000-område	0,0	0,2	15,4
2	Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand, Natura 2000-område	0,0	0,2	15,4
3	Riggær, Natura 2000-område	0,0	0,1	15,3
4	Tidvis våd eng, Natura 2000-område	0,0	0,1	15,3
5	Overdrev	0,1	0,3	15,5
6	Hede	0,1	0,5	15,7
7	Sø	1,2	5,7	20,9

Tabel 9: Beregning af ammoniakdeposition på § 3 beskyttet natur omkring Ejdrupvej 55.

Baggrundsbelastningen for området ligger på 15,2 kg N/ha/år, jf. data for deposition af kvælstof i 1x1 km felter fra DMU 2008.

Usikkerheden på N-depositions-beregningerne er i størrelsesordenen en faktor 2 jf. ”Teknisk notat: Opdatering af beregningssystem til estimering af ammoniakafsætning fra husdyrbrug til brug for kommunernes administration af den kommende lov om godkendelse af husdyrbrug version 1, 2006” af Camilla Geels m.fl., DMU.

Vurdering af effekten af N-deposition på Natura 2000-områdets habitatnaturtyper

Beregningen for ammoniakdepositionen på habitatnaturtyperne: Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund samt Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand i Natura 2000-området i punkt nr. 1 og 2 viser, at tålegrænsen er markant overskredet af baggrundsbelastningen alene. Tålegrænsen for de to habitatnaturtyper er overskredet med 5,4 kg N/ha/år, hvoraf anlægget på Ejdrupvej 55 bidrager med 0,2 kg N/ha/år, dvs. 1,3 % af den samlede belastning. Beregningerne viser yderligere, at tålegrænsen for Riggær og Tidvis våd eng er overskredet med 0,3 kg N/ha/år, hvoraf anlægget på Ejdrupvej 55 bidrager med 0,1 kg N/ha/år, dvs. under 1 % af den samlede belastning.

Det vurderes på baggrund af størrelsen af depositionen, at den beregnede N-belastning, som følge af projektet vil have en neutral effekt på de nævnte habitatnaturtyper tilstand. Da tålegrænsen for især de næringsfølsomme naturtyper Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, samt Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand allerede er markant overskredet, vurderes det, at bidraget fra anlægget vil have en neutral effekt i forhold til det bidrag, der kommer andre steder fra.

Øvrig natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3

Udenfor Natura 2000-områderne ligger der § 3 beskyttet natur, som kan påvirkes af anlægget på Ejdrupvej 55. Der er udvalgt 2 naturarealer med naturtypen overdrev og hede (punkt 5 og 6 i bilag 7 og tabel 9), da de ligger tættest på anlægget. Overdrev har et generelt tålegrænseinterval på 10-25 kg N/ha/år. Hede har et generelt tålegrænseinterval på 10-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i dette område ligger på 15,2 kg N/ha/år.

Punkt 5 ligger på et overdrev, som er en blanding mellem et kalk- og et surt overdrev. Overdrevet er ikke blevet besigtiget og derfor sættes tålegrænsen til den laveste mulige dvs. 10 kg N/ha/år. Overdrevet befinder sig i økologisk forbindelse af typen tørbundsforbindelser. Desuden ligger overdrevet i et område, der i kommuneplanen fra 2009 er udpeget som særlige værdifulde naturområder.

Punkt 6 ligger på en tør hede. Heden blev ved en besigtigelse d. 2. september 2009 tilstands vurderet. Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: Blåbær, djævelsbid, fåre-svingel, kratfladbælg, hedelyng, lav skosoner, lyng-snerre, pille-star, sandstar, smalbladet høgeurt, tormentil og tyttebær. Arterne er karakteristiske for hede med en god naturkvalitet. Desuden blev tilstanden vurderet til god (tilstandsklasse 2 ud af 5). På baggrund af naturtilstanden, fundne plantearter og placeringen vurderes tålegrænsen for denne hede til at ligge omkring 10 kg N/ha/år. Heden befinder sig i økologisk forbindelse af typen våde forbindelser.

Punkt 7 ligger i en sø. Søen ligger ca. 80 m nord for anlægget. Den blev i foråret 2009 undersøgt for bilag IV arter, hvor der blev fundet spidssnudet frø. Søen er en næringsrig sø med spredt vegetation.

Ifølge beregningerne er tålegrænsen for overdrevet i punkt 5 (jf. tabel 9) overskredet af baggrundsbelastningen alene. Ifølge Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 11, stk. 3 skal der ved særlige tilfælde være tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Naturtilstanden og overdrevets placering i relevant økologisk forbindelse og særligt værdifuldt naturområde gør overdrevet til natur med særlig lokal beskyttelsesinteresse. Det kan dog udelukkes, at der er tale om et særligt tilfælde da merdepositionen ikke overskrider beskyttelsesniveauet beskrevet i bilag 3 og 4 i samme bekendtgørelse, og det vurderes derfor, at der ikke er tale om en væsentlig miljøpåvirkning.

Ifølge beregningerne er tålegrænsen for heden i punkt 6 (jf. tabel 9) overskredet af baggrundsbelastningen alene. Naturtilstanden gør heden til natur med særlig lokale beskyttelsesinteresser, heden er ikke en del af et større sammenhængende naturområde. Merdepositionen på heden overskrider ikke beskyttelsesniveauet beskrevet i bilag 3 og 4 i bekendtgørelsen. På baggrund af dette vurderes det, at der ikke er tale om en væsentlig miljøpåvirkning. Det kan derfor udelukkes, at der er tale om et særligt tilfælde. På baggrund af ovenstående vil der ikke blive stillet krav i forbindelse med emissionen fra anlægget.

Bilag IV arter og andre beskyttede arter

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, jf. § 8, at der ikke må gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller kan ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter, rødlistearter eller særlige ansvarsarter omkring anlægget. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området omkring anlægget. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne nævnt i tabel 10.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Vandflagermus		X
Sydflagermus		X
Skimmelflagermus		X
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Løgfrø		X
Spidssnudet frø	X	X

Tabel 10: Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne omkring anlægget.

Da ammoniakdepositionen ikke vil påvirke § 3 arealerne i området omkring Ejdrupvej 55 i væsentlig grad, vurderes det, at udvidelsen har en neutral effekt for disse Bilag IV-arter, som muligvis kan forekomme på de § 3 beskyttede arealer.

I søerne omkring anlægget er der ved besigtigelse i foråret 2009 fundet spidssnudet frø. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at vurdere den konkrete deposition fra anlægget til søer, men det vurderes på baggrund af en anden overflade, at ammoniakdepositionen er mindre til søerne end den udregnede ammoniakdepositionen. Det vurderes at søerne er fosfor begrænset og derfor vil en merdeposition på max. 1,2 kg N/ha/år ikke resultere i nogen ændring af søernes tilstand.

Det vurderes på denne baggrund, at godkendelsen af anlægget på Ejdrupvej 55 ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter. Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunes egne registreringer og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

Samlet vurdering.

Aalborg Kommune vurderer, at det fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at det ansøgte projekt ikke har skadelige virkninger på internationale naturbeskyttelsesområders integritet og overordnede bevaringsmålsætning. For den øvrige natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i eller udenfor Natura 2000-området vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning ved gennemførelse af det samlede projekt.

Teknik til reduktion af ammoniakfordampning

Foder

Hvis foderets proteinindhold sænkes, falder både indholdet af ammonium i urinen og gylens pH reduceres. Begge forhold giver lavere ammoniakfordampning.

Vilkår til foder

56. Type 2 korrektion mht. protein for søerne må højst være 0,959.

Korrektionsfaktoren er beregnet ud fra følgende formel: $((FE \text{ pr. årsso} \times g \text{ råprotein pr. FE}) / 6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 27,2$.

Type 2 korrektionen dokumenteres i gødningsregnskabet, som angivet i Plantedirektoratets vejledning: *Den dokumentation, der skal foreligge ved brug af type 2 korrektion kan f.eks. være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år.*

Beskrivelse af fodervalg

Der udarbejdes effektivitetsrapport på ejendommen. Fodring optimeres løbende ved inddragelse af nyeste viden. Dette sker via kontakt med rådgivningstjenesten med speciale indenfor svineproduktion.

I forhold til ammoniakemission har Ejdrupvej 55 valgt at foderoptimere ved at reducere indholdet af råprotein i foderet til 138 g/FE i sofoderet.

Der anvendes fasefodring i soholdet.

BAT

Der er reduceret proteintilsætning i sofoderet for at reducere ammoniakfordampningen. Endelig benyttes der fasefodring på husdyrbruget.

Vurdering af fodervalg

Foder er anvendt som virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen, og der stilles derfor vilkår vedr. foderets indhold af protein.

Vilkår til gyllekøling

57. Gyllekanalerne i staldene 11, 12, 13, 15 og 16 (jf. bilag 1) i alt ca. 2.250 m² skal være forsynet med gyllekøleslanger, der forbindes med en varmepumpe, som give en samlet årlig køling af gyllen svarende til en minimum effekt på 411.487 kWh.
Forudsat en COP-værdi på 3.
58. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpens køleside, som løbende registrerer køleeffekten.
59. Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
60. Samlinger af køleslanger skal ske i samlebrønde, og disse skal kunne inspiceres.
61. Anlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig i anlægstypen. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages.
62. Ved mindre driftsstop skal skaden udbedres, og systemet skal hurtigst muligt være i drift.
63. Såfremt systemet ikke fungerer, skal kommunen informeres herom. Kommunen kan ved længerevarende eller gentagne problemer kræve miljøgodkendelsen revurderet.

Beskrivelse af gyllekøling

Der etableres gyllekøling i den eksisterende drægtighedsstald (11), i den eksisterende farestald (12) samt i den nye farestald (13), den nye drægtighedsstald (15) og den nye løbeafdeling (16). Den genvundne varme vil blive brugt i smågrisehulerne i farestalden, samt i smågrisestaldene.

Af hensyn til minimering af ammoniakafsætningen på naturområdet er der valgt en køleeffekt på 18,3 i stald 11 og 18,0 i staldene 12, 13, 15 og 16 svarende til en reduktion af fordampningen på henholdsvis 17 og 16,7 %.

BAT

Gyllekøling er et BAT-tiltag i det omfang, der køles med en effekt, hvor omkostningerne er proportionale. I den konkrete sag køles der udover det proportionale niveau.

Vurdering af gyllekøling

Gyllekøling er benyttet til at reducere ammoniakpåvirkningen på naturområdet. Der er således stillet vilkår om en effekt af gyllekølingen, som ligger udover, hvad der svarer til det proportionale niveau for gyllekølingen.

Samlet vurdering af teknik til reduktion af ammoniakfordampning

Aalborg Kommune har samlet set vurderet, at det konkrete husdyrbrug ikke adskiller sig væsentlig fra forudsætningerne, som ligger til grund for fastlæggelsen af emissionsgrænseværdier for søer og smågrise, hvorfor disse værdier anvendes til fastsættelse af BAT-niveauet for ammoniakemissionen. Med udgangspunkt i dette fastsættes BAT-niveauet til knap 4.900 kg N/år. I det ansøgte projekt er ammoniakemissionen beregnet til 3.880 kg N/år.

Husdyrbruget er beliggende i nærheden af habitatnaturtyper indenfor Natura 2000 områder, derfor er der stillet krav til reduktion af ammoniakfordampningen, som ligger udover det niveau, som er BAT for husdyrbruget.

Ansøger har frit valg med hensyn til valg af teknikker til reduktion af ammoniakfordampningen og har konkret valgt at opnå dette gennem gyllekøling i farestaldene, etablering af reduceret indhold af råprotein til søerne (138 g/FE), samt overdækning af den blivende samt den nye gyllebeholder. I godkendelsen er der stillet vilkår, som sikrer, at den forudsatte reduktion af ammoniakfordampningen opnås.

Lugt

Vilkår til lugt fra dyreholdet

64. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
65. Ventilationsanlægget skal renholdes og vedligeholdes.
66. Der skal til stadighed være en høj staldhygiejne for at begrænse lugtgener.
67. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
68. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
69. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

Beskrivelse af lugt fra dyrehold

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i for-

hold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen (f.eks. flydelag eller tæt overdækning af gyllebeholdere).

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse inden for hver type.

Oversigtskort med angivelse af afstand til de nærmeste naboer findes som bilag 4.

Lokalitet/område	Beregningsmetode	Geneafstand, ukorrigeret	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet(aktuel) gns.afstand
Enkelt bolig/erhverv	FMK	143 m	108 m	103 m	141 m
Samlet bebyggelse	Ny	325 m			
Byzone, sommerhusområde	Ny	468 m			

Tablet 11: Resultat af lugtberegning i husdyrgodkendelse.dk:

Dyreholdets lugtafgivelse er i husdyrgodkendelse.dk beregnet med hhv. den nye beregningsmodel og FMK-modellen. Lugtgeneafstandene er beregnet med fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Nærmeste enkeltbolig er Ejdrupvej 53, som ligger knap 100 m nord for hjørnet af den eksisterende drægtighedsstald. Nærmeste samlede bebyggelse og by er Vegger, der ligger ca. 1,8 km mod vest.

Vurdering af lugt fra dyrehold

Lugtberegningerne viser, at husdyrbruget efter udvidelsen ikke vil være til gene for omkringboende, fordi den korrigerede geneafstand er kortere end vægtet gennemsnitsafstand. Beregningerne forudsætter, at der er god staldhygiejne samt at ventilationsanlægget svarer til, hvad der normalt forekommer på husdyrbrug af denne type.

Det vurderes, at de stillede vilkår sikrer, at staldhygiejne og staldventilation ikke giver anledning til, at lugten fra husdyrbruget er anderledes/værre, end hvad der normalt forekommer fra denne type husdyrbrug.

Ventilationsanlægget kontrolleres og rengøres jævnligt, og der er alarm ved driftsforstyrrelser eller svigt i ventilationssystemet. Dette vurderes at være BAT.

Fluer og skadedyr

Vilkår for flue- og skadedyrsbekæmpelse

70. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
71. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

Beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse af rotter og mosegrise sker i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinier.

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluegener

Fluelarver bekæmpes ved at anvende rovfluer i gyllekummerne. Derudover smøres der fluebekæmpelsesmiddel på inventaret, hvis det bliver nødvendigt.

Rottebekæmpelse

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift. Der er indgået aftale med Mortalin om bekæmpelsen på husdyrbruget. Aftalen resulterer i faste årlige besøg. Der er ikke certifikat til bekæmpelse af mosegrise på husdyrbruget. Evt. bekæmpelse udføres af fagmand.

Vurdering af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Aalborg Kommune vurderer, at skadedyrsbekæmpelsen er effektiv og tilstrækkelig.

Transport

Vilkår for transport

72. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
73. Transport af gylle til biogasanlæg skal foregå i lastbil eller i et påhængskøretøj hertil, hvis gyllen skal transporteres mere end 10 km.

Beskrivelse af transport

Transport af dyr, brændstof og foder m.v. til og fra anlægget sker ad Hovedvejen (Keldahlsvej) og derfra til Ejdrupvej. På den måde kommer transporterne ikke ind gennem Ejdrup. Transport af gylle fra anlægget sker via Ejdrupvej (bilag 6). Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid.

Art	Antal transporter		Tidsrum for transport	
	Før	Efter	Før	Efter
Levering af sojaskrå	13	16	Alle transporter foregår inden for normal arbejdstid. De eneste undtagelser er indlevering af korn i høst.	
Egen foderproduktion	70	80		
Levering af brændstof	4	4		
Dyr til salg	52	52		
Udbringning af gylle	185	0		
Transport af gylle til biogas	0	Ca. 355		
Døde dyr	52	52		

Tabel 12: oversigt over transporter til og fra ejendommen før og efter udvidelsen.

Vurdering af transport

Aalborg Kommune vurderer, at transport til og fra husdyrbruget ikke giver væsentlige gener for naboer, ud over hvad man kan forvente af denne type husdyrbrug.

Støj

Vilkår for støj

74. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
75. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
76. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer:

Områdetype	Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7
	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Tablet 13: Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

Beskrivelse af støj

Husdyrbrugets støjkluder er hovedsageligt gyllepumpe, ventilation, formaling af korn samt den daglige brug af traktor og transportere til/fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkluder

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde f.eks. i høst, der går udover dagtimerne. Ventilationsanlæggets er konstant i drift. Kompressoren anvendes indimellem i tidsrummet 8.00-16.00. Korntøringsanlægget anvendes i forbindelse med høst juli/august. I denne perioden er det konstant i drift.

Tiltag mod støjkluder

Ventilationsanlægget optimeres afhængig af hvor meget ventilation, der er behov for. Kompressor er placeret i maskinhus, hvorved støjgener begrænses mest muligt.

Vurdering af støj

Aalborg Kommune vurderer, at støj ikke vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne. Skulle der alligevel opstå støjgener i forbindelse med husdyrbruget, er der mulighed for at stille krav om undersøgelse af dette.

Støv

Vilkår for støv

77. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
78. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Beskrivelse af støv

I forbindelse med levering af sojaskrå og korn kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Støvcykloner/støvposer er påmonteret siloerne. Soja og korn tippes af som løsvarer. De fleste interne køreveje omkring anlægget er asfalteret, så der er meget lidt færdsel på grusveje. Dette reducerer støvgenerne markant.

Der anvendes omkring 200 stk. bigballer om året. Halm kan forårsage støvgener. Ved placering i maskinhuset vil der ikke være væsentlige støvgener for naboer.

Da der sker en mindre stigning i antallet af transportere, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener, men da transporten til og fra anlægget kun stiger lidt, vil en forøgelse i støvgener være vanskelig at måle.

Vurdering af støv

Det forventes ikke at støv giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne, og det vurderes ikke at være nødvendigt at stille yderligere vilkår vedr. støv.

Lys

Beskrivelse af lys

Staldene er etableret uden lysplader, og der er installeret automatisk tænd/sluk funktion i alle staldafsnit, således lyset automatisk er på vågeblus i tidsrummet 23.00 – 05.00. Arbejdslys skal manuelt aktiveres i denne periode.

Der er kun udendørs lys i gårdspladsen. Der er lys i alle stalde. Der er automatisk tænd og sluk ur i alle stalde. I staldene er lyset tændt i arbejdstiden efter behov. Derudover er lyset tændt ved udfodring udenfor arbejdstiden og i en kort perioden efter udfodringen. Lyset tændes og slukkes automatisk.

Vurdering af lys

Aalborg Kommune vurderer, at udendørsbelysningen ikke virker generende for naboer eller passerende trafik, og der er således ikke behov for at stille vilkår herom.

8 – Arealerne

Beskrivelse af udbringningsarealerne

Kirkegaard har hidtil rådet over 219,9 ha eget areal. Arealerne er alle beliggende i nitratklasse 3, og i et område, der afvander til fosforfølsom Natura 2000 område. Arealerne er ikke drænedede, og der er tale om JB2 jorde.

En del af arealerne ligger desuden indenfor nitratfølsomt indvindingsområde for drikkevand.

Fra høståret 2010 har husdyrbruget imidlertid valgt at bortforpagte en del af sin jord, således er der blot 16 ha tilknyttet husdyrbruget nu. Al gylle afsættes til biogasanlæg. Husdyrbruget er bekendt med, at hvis det ønskes at afsætte husdyrgødning til modtagearealer i form af gylleaftaler, kræver det, at kommunen underrettes.

Vurdering af udbringningsarealerne

Arealerne tilknyttet ejendommen benyttes ikke til udbringning af husdyrgødning, der er således ikke foretaget en vurdering af disse.

9 – Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Princippet om BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Opfyldelse af BAT-krav kan altså indebære et krav om mindre forurening end det fastsatte beskyttelsesniveau. Beliggenhed i et særligt følsomt område skærper ikke kravet om BAT, men det modsatte gør sig heller ikke gældende, så en uproblematisk beliggenhed fritager ikke et landbrug fra et overholde BAT.

For § 12 husdyrbrug skal kommunen nøje vurdere og stille krav vedrørende:

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Foder

Staldindretning

Forbrug af vand og energi

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Udbringning

Vilkår til BAT

79. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
80. Ved fremtidige renoveringer af staldene, skal ændringerne på forhånd være BAT-vurderet og godkendt af tilsynsmyndigheden. Renovering skal senest ske om 20 år, og ændringen skal på forhånd være godkendt af tilsynsmyndigheden.

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Husdyrbruget bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet ”godt landmandskab”. Begrebet ”godt landmandskab” indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

BAT - foder

Der benyttes fasefodring på husdyrbruget. Derudover er der anvendt reduceret råprotein i foderet for at reducere ammoniakfordampningen.

BAT - staldindretning

Der er beregnet et BAT-niveau for ammoniakfordampningen for husdyrbruget under hensyn til de vejledende emissionsgrænseværdier og de konkrete forhold på husdyrbruget. Den beregnede ammoniakemission overholder det udmeldte niveau ved hjælp af etablering af gyllekøling samt overdækning af gyllebeholdere.

Fravalg af BAT

Gylleforsuring: Gylleforsuring er fravalgt på grund af risiko for lugtgener. Erfaringer med forsøringsanlæg fra andre ejendomme har vist, at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme, hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Idet ejendommen ikke er placeret i umiddelbar nærhed af sårbar natur, og de 20 % ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis, fravælges risikoen for forværrede lugtgener i forhold til nærliggende naboer.

Gylleseparering: Husdyrbruget har valgt ikke selv at investere i et gyllesepareringsanlæg, da det indgår i et samarbejde med en gruppe landmænd, der arbejder på at finde en fælles løsning. Dette vurderes at være mere rentabelt, end selv at skulle foretage den fulde investering og herefter stå med al arbejde med drift og vedligeholdelse.

BAT- forbrug af vand og energi

Der foretages dagligt tilsyn af drikkevandssystemet. Derudover er der stillet vilkår om energigennemgang i forbindelse med byggeriet. Ved denne gennemgang opnås en bevidsthed om mulige energibesparelser.

BAT - opbevaring af husdyrgødning

Husdyrgødning opbevares i godkendte gyllebeholdere, som gennemgår kontrol hver 10 år. Endvidere har husdyrbruget tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at husdyrgødning kan udbringes i de perioder, hvor der kan opnås den bedste udnyttelse af husdyrgødningen. Hvilket er BAT i henhold til BREF-dokumentet.

Samlet vurdering i forhold til BAT

Samlet set vurderer Aalborg Kommune, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Hvor oplagte muligheder for staldindretning er fravalgt, er der kompenseret med andre teknikker til forureningsbegrænsning. De stillede vilkår i forhold til vand, energi og affaldshåndtering sikrer, at husdyrbruget til stadighed har fokus på affaldssortering samt energi- og vandforbrug.

Den beskrevne drift af husdyrbruget, herunder opbevaring af husdyrgødning sikrer, at miljøpåvirkninger og eventuelle gener fra husdyrbruget er begrænset mest muligt.

Endelig er det gennem udarbejdelsen af en beredskabsplan sikret, at uventede miljøpåvirkninger som følge af uheld og lignende hurtigt kan afhjælpes eller begrænses.

10 – Alternative løsninger og 0-alternativet

Alternative løsninger

Om den valgte placering skriver ansøger:

Ejendommen er beliggende op ad Ejdrupvej mod øst og bygger man mod nord kommer man endnu nærmere naboerne. Det er derfor kun muligt at bygge mod vest eller mod syd.

Hvis man skulle fortsætte med at bygge vest på, er maskinhuset i vejen.

Udbygningen mod syd giver langt det bedste flow af dyr igennem systemet, og det giver færrest mulige gener for naboerne, da der ikke er andre huse den vej ud. Placeringen af den nye gyllebeholder stik syd for den tilbageblevne af de eksisterende, vil gøre det nemt hvis anlægget skal udvides senere. En placering som de eksisterende gyllebeholdere vil betyde, at de ligger i vejen ved en evt. senere udvidelse.

Om alternativer skriver ansøger:

Laurids Frandsen har udarbejdet en vision for sin og Kirkegaards fremtid. Kirkegaard skal være blandt de få svinebesætninger, der er tilbage om ti år. Landbruget skal være rationelt og bæredygtigt økonomisk og skal give ejeren og ansatte en spændende hverdag. Laurids Frandsen skal også i fremtiden deltage i det daglige arbejde på bedriften. Der skal også være tid og overskud til familien samt tid til at engagere sig i fritidsaktiviteter og landbrugsfaglige organisationer. Bedriften skal drives, så miljøregler overholdes og det gode forhold til lokalsamfundet skal plejes.

Konkret står Laurids Frandsen som alle andre svineproducenter over for, at faldende kødpriser og stigende omkostninger udhuler økonomien i den nuværende produktion. Det betyder, at der tjenes mindre per so og antallet må øges for at kunne holde et stabilt overskud. De strategiske overvejelser skal danne baggrund for driften i de kommende år og være ledetråden i Laurids Frandsens beslutninger i det daglige arbejde.

Økonomisk set vil flere søer skabe et større dækningsbidrag og give væsentlige stor-driftsfordele. Dette vil resultere i et solidt økonomisk fundament. Samtidig bliver der skabt rammer og mulighed for at investere i produktions- og miljøfremmende forhold, som kan give øget arbejdsglæde og dyrevelfærd.

Laurids Frandsen ser en vigtig opgave i at præsentere landbrugserhvervet og sin egen bedrift for folk udefra. Han har bl.a. taget imod besøgende børnehaver og gør en aktiv indsats for at have et godt forhold til lokalsamfundet. Det er hans klare erfaring, at besøgende har et meget mere positivt billede af landbruget, når de tager hjem. Derfor ligger det ham meget på sinde, at miljøregler og hensynene til dyrevelfærden varetages på bedste vis. Det gode forhold til naboerne varetages bl.a. ved at vise hensyn ved gyllekørsel samt hjælpe med maskiner osv.

For Laurids Frandsens familie- og fritidsliv vil udvidelsen give mulighed for større frihed. Der vil blive skabt en eller måske to arbejdspladser ekstra. Det vil give Laurids større fleksibilitet, som gør det muligt at lave en arbejdsdag, der bedre kan kombineres med familieliv og fritidsinteresser. Netop at kunne tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere bliver vigtigere og vigtigere i landbruget, efterhånden som bedrifternes størrelse stiger.

At have ansatte er en nødvendighed på en bedrift af den størrelse, som Kirkegaard udvikler sig til. For Laurids er det imidlertid ikke kun en nødvendighed at have ansatte. Han ser det som en positiv udfordring og forpligtelse at være med til at lære unge medarbejdere op. På den måde bidrager han til at sikre kvalificeret arbejdskraft inden for landbrugserhvervet.

Bedriften skal være et attraktivt sted at arbejde, så den spændende dagligdag skal hjælpe til at tiltrække de bedst muligt kvalificerede medarbejdere. I vurderingen af kvalifikationer tæller det personlige engagement og udstråling mest, men de faglige kundskaber skal naturligvis også være i orden. Ansvarfølelse og selvstændighed er vigtige egenskaber. Laurids Frandsen skal kunne omgås personen i dagligdagen og have tillid til hans eller hendes indsats. Eksempelvis kan en elev tidligt i sit uddannelsesforløb godt foretrækkes med den ekstra oplæring det giver, frem for en mindre engageret, der har mere erfaring. Den enkelte ansattes faglige interesser og evner skal afdække, hvilke ansvars- og arbejdsopgaver han eller hun får.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes samlet set, at de behandlede alternativer ikke er bedre end det ansøgte projekt.

0-alternativ

Om 0-alternativet skriver ansøger:

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Vurdering af 0-alternativ

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Kirkegaard ikke påvirker lokalområdet i negativ retning.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Kirkegaard, er det Aalborg Kommunes vurdering, at udvidelsen på Kirkegaard ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Kirkegaard, end ved den nuværende produktion.

11 – Husdyrbrugets ophør

Nedlukningsplan

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der vil således blive tilkaldt en slamsuger for at tømme gyllebeholderen samt gyllekummerne. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke forekommer forurening herfra.

Ved ophør af driften på husdyrbruget skal følgende foranstaltninger udføres;

Vilkår for nedlukning

81. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
  - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
  - Olietanke skal tømmes.
82. Oplagring af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
83. Opbevaring af foder herunder ensilagestakke skal bortskaffes.
84. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer (se afsnittet om affald).

Vurdering af nedlukning

Aalborg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at anlægget ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

12 - Kontrol, egenkontrol og dokumentation

Vilkår for tilsyn, kontrol og egenkontrol

85. Der skal foreligge dokumentation, der viser dyreholdets størrelse og sammensætning, f.eks. gødningsregnskab og E-kontrol.
86. Der skal føres logbog for ventilationsanlæg. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
  - renholdelse af afkast og kanaler
  - service jf. anlæggets driftsvejledning
87. Ved anvendelse af gyllekøling skal der føres driftsjournal, der bl.a. viser uheld, produktionsstop, varighed af produktionsstop, serviceeftersyn, vedligeholdelsesplaner således, at driften af anlægget kan dokumenteres.
88. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsætning/modtagelse af husdyrgødning skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat/modtaget kg P skal dokumenteres via overførelsesaftaler, hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte/modtagne husdyrgødning.
89. Al anvendelse i markdriften af spildevandslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.
90. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år, og forevises kommunen på forlangende.
91. Der skal føres register over bedriftens affald. Registeret samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.

Beskrivelse af egenkontrol

Egenkontrolvilkårene skal sikre at de stillede indretnings- og driftsvilkår kan dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og forevises til tilsynsmyndigheden. Der tages så vidt muligt udgangspunkt i dokumentation, som allerede forefindes på husdyrbruget.

Vurdering af egenkontrol

Ved overholdelse af vilkårene sikres, at husdyrbruget kan dokumentere, at miljøbelastningen fra husdyrbruget svarer til det niveau, som ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Bilagsliste

- Bilag 1. Situationsplan
- Bilag 2: Situationsplan
- Bilag 3. Beredskabsplan med kort
- Bilag 4: Afstand til naboer
- Bilag 5: Afløbstegninger
- Bilag 6. Alle arealer – Transportveje og §3
- Bilag 7. Punkter til beregning af ammoniakdeposition

Lovoversigt og kildehenvisninger

Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Lovbek. nr. 1486 af 04/12 2009) Populær titel: Husdyrloven

Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse (Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22/12 2006)
Populærtitel: Miljøbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. (Bek. nr. 294 af 31/3 2009). Populær titel: Godkendelsesbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. 1695 af 19/12 2006)
Populær titel: Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv. (Bek. nr. 1152 af 23/11/2006)

Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Bek. nr. 463 21/05/2007)
Populærtitel: Bekendtgørelse om brugerbetaling

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Bek. nr. 259 af 23/3/2010)
Populær titel: Olietankbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om affald (Bek. nr. 48 af 13/01 2010)
Populær titel: Affaldsbekendtgørelsen

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984

Bekendtgørelse om påfyldning og vask mv. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (Bekendtgørelse nr. 268 af 31/03 2009)

Aalborg Renovationsvæsens affaldsregulativer (findes på www.skidt.dk):
Overgangsregulativ for affald fra virksomheder, januar 2010
Regulativ for klinisk risikoaffald, januar 2009
Regulativ for dagrenovation, januar 2008

Samlet oversigt med vilkår:

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Ejdrupvej 55, 9240 Nibe, herunder alle arealer der er vist på bilag 6.
2. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis det godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest den 1. oktober 2013, bortfalder den del, der ikke er udnyttet. Dvs. at miljøgodkendelsen reduceres til det opnåede niveau.
5. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - a. Når besætningen er nået op på det tilladte antal dyreenheder
  - b. Besætningens/produktionens størrelse den 1. oktober 2012.
  - c. Besætningens/produktionens størrelse den 1. oktober 2013.
6. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 1. oktober 2018. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i husdyrlovens § 40, stk. 2.
7. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealer skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.
9. De to kornsiloer som opføres syd for eksisterende smågrisestald skal placeres som markeret på bilag 1 og opføres i overensstemmelse med de indsendte byggetegninger og den beskrivelse, der fremgår af denne godkendelse. Siloerne skal opføres i ikke-reflekterende materialer.
10. Nye staldbygninger skal placeres som markeret på bilag 1 og opføres i overensstemmelse med de indsendte byggetegninger og den beskrivelse, der fremgår af denne godkendelse
11. Den nye gyllebeholder skal placeres som markeret på bilag 1 og opføres i overensstemmelse med de indsendte byggetegninger og den beskrivelse, der fremgår af denne godkendelse.
12. Den nye gyllebeholder skal opføres med overdækning, da den ligger indenfor 300 m afstand til nabobeboelse.
13. Der skal etableres overdækning af den eksisterende gyllebeholder inden den 1. oktober 2012.
14. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet i tabel 2.
15. Den samlede produktion må ikke overstige 285,50 DE på årsplan.
16. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.
17. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.

18. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året.
19. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg.
20. Ved driftsstop skal skaden udbedres, og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Evt. tilkaldes service.
21. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
22. Der skal foretages en energigennemgang senest 3. mdr. efter godkendelsens meddelelse. Energirapporten skal fremsendes til tilsynsmyndigheden.
23. De energibesparende foranstaltninger foreslået i energirapporten, med en tilbagebetalingstid på 5 år, skal gennemføres i forbindelse med opførelse af den nye stald. For det eksisterende byggeri fastsættes fristen for gennemførelse på baggrund af energirapporten.
24. Afløb fra stalde og anlæg skal føres gennem tætte og lukkede ledninger til beholdere for flydende husdyrgødning.
25. Der skal ansøges om tilladelse til udledning af rent tag- og overfladevand fra nybyggeriet. Ansøgningen skal sendes til Aalborg Kommune sammen med ansøgningen om byggetilladelse.
26. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
27. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på en godkendt vaskeplads.
28. Påfyldning af sprøjtemateriel skal foregå på godkendt vaskeplads med støbt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller gylletank.
29. Bedriften skal føre register over affaldsproduktionen. Registeret skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald.
30. Affald skal bortskaffes efter gældende regler, herunder kommunens regulativer for affald.
31. Farligt affald skal anmeldes, jf. kommunens regler herom. Ved aflevering af farligt affald på genbrugsplads skal der medbringes en udfyldt deklaration, som skal påtegnes på genbrugspladsen. Deklaration kan findes på www.skidt.dk.
32. Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes jf. kommunens obligatoriske ordning for klinisk risikoaffald.
33. Lægemiddelrester og emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
34. Genanvendeligt affald (eksempelvis pap og papir) skal frasorteres det øvrige affald og skal herefter afleveres til genbrug.
35. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
36. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

37. **Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.**
38. **Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.**
39. **Lagre af kemikalier til rengøring af stalde og malkeum skal opbevares i et rum uden afløb.**
40. **Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.**
41. **Mærkater på kemikaliedunke skal være på dansk samt være synlige og læsbare.**
42. **Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.**
43. **Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.**
44. **Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.**
45. **Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Aalborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00.**
46. **Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften (vedlagt som bilag 3).**
47. **Al husdyrgødning skal afsættes til biogas, jf. Tabel herover. Derfor skal der fra husdyrbruget afsættes 28.660 kg N samt 6.947 kg P svarende til 285,52 DE i planperioden (1/8 til 31/7).**
48. **Godkendelsen må ikke udnyttes, førend der er en skriftlig aftale vedr. afsætningen af al husdyrgødningen.**
49. **Gyllebeholderne 3, 4, 5 skal tages ud af drift, senest når produktionen er nået op på det tilladte niveau.**
50. **Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages.**
51. **Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.**
52. **Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.**
53. **Efter endt omrøring og udkørsel skal den faste overdækning lukkes igen umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.**
54. **Påfyldning af gylle skal ske fra gyllevogn med påmonteret suge/pumpetårn.**

55. Der må ikke ske udbringning af husdyrgødning på arealerne, som fremgår af bilag 6.
56. Type 2 korrektion mht. protein for søerne må højst være 0,959.
korrektionsfaktoren er beregnet ud fra følgende formel: $((fe \text{ pr. Årssoxg råprotein pr. fe}) / 6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. Årssoxfravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 27,2$.
63. Såfremt systemet ikke fungerer, skal kommunen informeres herom. Kommunen kan ved længerevarende eller gentagne problemer kræve miljøgodkendelsen revurderet.
64. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
65. Ventilationsanlægget skal renholdes og vedligeholdes.
66. Der skal til stadighed være en høj staldhygiejne for at begrænse lugtgener.
67. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. At foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
68. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
69. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.
70. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra statens skadedyrlaboratorium.
71. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).
72. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
73. Transport af gylle til biogasanlæg skal foregå i lastbil eller i et påhængskøretøj hertil, hvis gyllen skal transporteres mere end 10 km.
74. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
75. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
76. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer:
77. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
78. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
79. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

80. Ved fremtidige renoveringer af staldene, skal ændringerne på forhånd være batvurderet og godkendt af tilsynsmyndigheden. Renovering skal senest ske om 20 år, og ændringen skal på forhånd være godkendt af tilsynsmyndigheden.
81. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
  - gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
  - alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
  - olietanke skal tømmes.
82. Oplagring af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
83. Opbevaring af foder herunder ensilagestakke skal bortskaffes.
84. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer (se afsnittet om affald).
85. Der skal foreligge dokumentation, der viser dyreholdets størrelse og sammensætning, f.eks. gødningsregnskab og e-kontrol.
86. Der skal føres logbog for ventilationsanlæg. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
  - renholdelse af afkast og kanaler
  - service jf. anlæggets driftsvejledning
88. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsætning/modtagelse af husdyrgødning skal mængden af kg n dokumenteres via underskrevet skema b1 og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat/modtaget kg p skal dokumenteres via overførelsesaftaler, hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte/modtagne husdyrgødning.
89. Al anvendelse i markdriften af spildevandsslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.
90. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år, og forevises kommunen på forlangende.
91. Der skal føres register over bedriftens affald. Registeret samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.